

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Ústí nad Labem rozhodl v senátě složeném z předsedy Mgr. Václava Trajera a soudců JUDr. Petra Černého, Ph.D., a Mgr. Bc. Jany Satrapové ve věci

žalobce: **N. H. H.**, narozen „X“,
státní příslušnost Vietnamská socialistická republika,
bytem „X“,
zastoupen Mgr. Vratislavem Polkou, advokátem,
sídlem Vinohradská 22, 120 00 Praha 2,

proti
žalovanému: **Ministerstvo vnitra, Komise pro rozhodování ve věcech pobytu cizinců**,
sídlem náměstí Hrdinů 1634/3, 140 21 Praha 4,

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 18. 1. 2017, č. j. MV-130958-4/SO-2016,

takto:

I. Žaloba se **zamítá**.

II. Žádný z účastníků **nemá právo** na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

1. Žalobce se žalobou podanou prostřednictvím svého právního zástupce v zákonem Shodu s prvopisem potvrzuje G. Z.

stanovené lhůtě domáhal zrušení rozhodnutí žalovaného Ministerstva vnitra, Komise pro rozhodování ve věcech pobytu cizinců, ze dne 18. 1. 2017, č. j. MV-130958-4/SO-2016, jímž bylo zamítnuto jeho odvolání a potvrzeno usnesení Ministerstva vnitra, odboru azylové a migrační politiky, (dále jen „správní orgán I. stupně“) ze dne 20. 7. 2016, č. j. OAM-17945-7/DP-2016. Správní orgán I. stupně tímto usnesením podle § 169 odst. 8 písm. d) zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o pobytu cizinců“) zastavil řízení o žádosti o prodloužení doby platnosti povolení k dlouhodobému pobytu za účelem podnikání – OSVČ, neboť žalobce podal žádost v době, kdy k tomu nebyl oprávněn. Žalobce se současně v žalobě domáhal toho, aby soud uložil žalovanému povinnost nahradit mu náklady soudního řízení.

Žaloba

2. Žalobce nejprve konstatoval, že rozhodnutí žalovaného odporuje ustanovení § 68 odst. 3 zákona č. 500/2004, správní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „správní řád“), definujícímu požadavky na odůvodnění rozhodnutí správních orgánů, a taktéž odporuje § 89 odst. 2 správního řádu, stanovícímu požadavky na činnost odvolacího orgánu. Žalovaný rovněž v rozporu s § 3 správního řádu opomenul zjistit stav věci, o němž nejsou důvodné pochybnosti, při vydání rozhodnutí obou stupňů byla zásadním způsobem porušena ustanovení definující podmínky pro výkon činnosti správních orgánů (§ 2 odst. 3, 4 správního řádu).
3. Žalobce namítal nepřezkoumatelnost rozhodnutí pro nedostatek důvodů a skutečnost, že nevychází ze spolehlivě zjištěného stavu věci. Správní orgán I. stupně zastavení řízení o žalobcově žádosti odůvodnil tím, že nebyl k jejímu podání oprávněn, neboť ji podal opožděně. Správní orgán I. stupně pochybil, neboť žalobce jednak doložil, že mu ve včasném podání žádosti zabránily důvody na jeho vůli nezávislé, jednak takový postup neodpovídá požadavkům na výkon dobré správy. Z doložených dokladů plyne, že žalobce splňuje všechny podmínky pro vyhovění žádosti, je si vědom opožděného podání žádosti, nicméně doložil závažné důvody ve včasném podání mu bránící. Správní orgán I. stupně chyboval předně v tom, že žalobci neprominul lhůtu k učinění úkonu, dále i v tom, že nerespektoval, že pro případ opožděného podání žádosti zákon o pobytu cizinců umožňuje odstranění vad v dodatečné lhůtě po odpadnutí překážky podání žádosti bránící. To je i případ žalobce, jenž žádost o prodloužení pobytového oprávnění podal opožděně z důvodu omezení osobní svobody, tj. z důvodu na jeho vůli nezávislém. Žalobce má za to, že prokázal existenci důvodu bránícího podání žádosti ve lhůtě, což je důvodem pro prominutí zmeškání úkonu, neboť žádost podal bezprostředně po propuštění z výkonu vazby. Lhůta pro podání žádosti uplynula krátce po vzetí žalobce do vazby, kdy neměl kontakt s vnějším světem, těžko se orientoval ve svízelné situaci a nebyl schopen žádost podat.
4. Pokud správní orgán I. stupně žádosti žalobce o prominutí zmeškání lhůty nevyhověl, byl povinen tak učinit rozhodnutím, proti němuž by se účastník řízení mohl bránit. Ačkoliv má zákon o pobytu cizinců vlastní úpravu, je nutno procesně aplikovat § 41 odst. 7 správního řádu, ukládající v případě neprominutí zmeškání úkonu vydat usnesení. Jelikož

Shodu s prvopisem potvrzuje G. Z.

tak správní
nezákonné.

orgán I. stupně nepostupoval, je podle žalobce jeho rozhodnutí

5. Podle žalobce postup správních orgánů ve věci jeví známky nepřipustného formalismu a neodpovídá požadavkům na výkon dobré správy, a to jak pokud jde o otázku zmeškání lhůty pro podání žádosti, tak pokud jde o doložení dokladů k prokázání důvodů nezávislých na vůli žalobce. Taktéž je správní orgán při své činnosti vázán zásadou materiální pravdy, a měl by se tudíž zaměřit na nalézání správných řešení. Správní orgán I. stupně měl dostatek podkladů, aby uzavřel, že žalobce splňuje zákonné podmínky pro vydání povolení k pobytu nebo alespoň pro meritorní posouzení žádosti, neboť skutečnosti tvrzené již při podání žádosti umožňovaly závěr, že je na místě prominutí zmeškání lhůty. Dále poukázal na rozhodovací činnost Ústavního soudu, z níž se podává, že nelze tolerovat formalistický postup, kdy dochází za použití sofistikovaného odůvodňování ke zřejmé nespravedlnosti (viz např. nález sp. zn. Pl. ÚS 21/96, nález sp. zn. 19/98). Zdůraznil, že soudní orgán ochrany ústavnosti považuje za samozřejmé a určující pro nalézání práva, že vždy je nezbytné vycházet z individuálních rozměrů každého jednotlivého případu, které jsou založeny na zjištěných skutkových okolnostech. Mnohé případy a jejich specifické okolnosti mohou být značně komplikované a netypické; to však nevyvazuje orgány veřejné správy či obecné soudy z povinnosti udělat vše pro spravedlivé řešení, jakkoli se to může jevit složitým. V souladu s uvedenými závěry Ústavního soudu ve věci tzv. přepjatého formalismu již rozhodoval i Nejvyšší správní soud, k tomu žalobce citoval usnesení rozšířeného senátu ze dne 12. 10. 2004, sp. zn. 5 Afs 16/2003. V případě žalobce bylo rozhodováno v rozporu s těmito principy, navíc žalobce je osobou práva neznalou, cizincem, který nebyl v řízení zastoupen, což by mělo být hodnoceno v jeho prospěch.
6. Taktéž žalobce namítal, že rozhodnutí je nezákonné, protože správní orgán I. stupně v rozporu s povinností upravenou v § 36 odst. 3 správního řádu, tj. seznámit žalobce jako účastníka řízení s podklady pro vydání rozhodnutí a umožnit mu se k těmto vyjádřit, tuto povinnost pomínil. Ačkoliv bylo rozhodnuto o zastavení řízení, tedy procesním rozhodnutím, je zjevné, že fakticky má toto rozhodnutí povahu meritorního rozhodnutí a zmíněné ustanovení mělo být aplikováno.
7. Závěrem žalobce namítl, že správní orgány obou stupňů se v průběhu řízení vůbec nezabývaly přiměřeností rozhodnutí ve vztahu k soukromému a rodinnému životu žalobce. Jelikož přiměřenost správního rozhodnutí je klíčovou otázkou při rozhodování o vydání povolení k pobytu, byl jejich postup protiprávní.

Vyjádření žalovaného k žalobě

8. Žalovaný k výzvě soudu předložil správní spis a písemné vyjádření k žalobě, v němž navrhl její zamítnutí pro nedůvodnost. Žalovaný nejprve ve svém vyjádření shrnul průběh správního řízení, žalobní námitky odmítl jako nedůvodné. Konstatoval, že žaloba nepřináší žádnou novou relevantní argumentaci, která by správnost žalobou napadeného rozhodnutí zpochybňovala, a proto v podrobnostech odkázal na obsah svého rozhodnutí a na spisový materiál.

Shodu s prvopisem potvrzuje G. Z.

9. Dále žalovaný, v reakci na jednotlivé žalobní námitky, uvedl, že správní orgán I. stupně správně posoudil důvody na vůli žalobce nezávislé dle speciální úpravy v § 47 odst. 1, odst. 3 zákona o pobytu cizinců. V této souvislosti žalovaný odkázal na rozsudek Krajského soudu v Plzni ze dne 8. 11. 2016, sp. zn. 57 A 127/2015.
10. Správní orgán I. stupně nebyl povinen seznamovat žalobce s podklady pro vydání rozhodnutí podle § 36 odst. 3 správního řádu, když toto ustanovení se aplikuje na meritorní rozhodnutí, zatímco v projednávaném případě šlo o rozhodnutí procesní. Navíc žalobce tuto skutečnost nenamítal ve svém odvolání. K tomu žalovaný poukázal na výše zmíněný rozsudek Krajského soudu v Plzni.
11. Správní orgán I. stupně neměl povinnost posuzovat dopad svého rozhodnutí do rodinného a soukromého života žalobce, neboť § 169 odst. 8 písm. d) zákona o pobytu cizinců mu takovou povinnost nestanovuje. V této souvislosti žalovaný znovu odkázal na shora uvedený rozsudek. Žalobce v průběhu celého správního řízení ani neuvedl žádné skutečnosti ohledně ohrožení jeho rodinných a soukromých vazeb na území České republiky.

Správní spis

12. Z obsahu správního spisu soud zjistil pro posouzení věci následující podstatné skutečnosti. Žalobce měl na území České republiky povolen dlouhodobý pobyt za účelem podnikání od 10. 6. 2012 do 9. 6. 2014. Dne 4. 7. 2016 žalobce podal žádost o prodloužení doby platnosti povolení k dlouhodobému pobytu za účelem podnikání, v níž uvedl, že žádost podává do 5 dnů od odpadnutí překážky, která mu bránila tuto žádost podat a spočívala v tom, že byl do 28. 6. 2016 umístěn ve vazbě, současně požádal o prominutí zmeškání lhůty k podání žádosti. K žádosti doložil mj. potvrzení o propuštění z vazby, z něhož plyne, že byl ve vazbě od 13. 5. 2014 do 28. 6. 2016, kdy byl propuštěn. Z výpisu z evidence rejstříku trestů fyzických osob pořizovaného dne 15. 7. 2016 je patrné, že žalobce zde nemá žádný záznam, k němuž by bylo možno ze zákonných důvodů přihlížet. Následně správní orgán I. stupně usnesením ze dne 20. 7. 2016, č. j. OAM-17945-7/DP-2016, podle § 169 odst. 8 písm. d) zákona o pobytu cizinců řízení o žádosti žalobce o prodloužení doby platnosti povolení k dlouhodobému pobytu za účelem podnikání zastavil. Proti tomuto usnesení podal žalobce prostřednictvím svého právního zástupce odvolání, o němž žalovaný rozhodl žalobou napadeným rozhodnutím, které nabylo právní moci dne 23. 1. 2017.

Ústní jednání

13. Právní zástupce žalobce se k ústnímu jednání nařízenému na 4. 12. 2019 bez omluvy nedostavil, ačkoli k němu byl řádně a včas ve smyslu § 49 odst. 1 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“) předvolán.
14. Pověřená pracovnice žalovaného při tomtéž jednání odkázala na písemné vyjádření k žalobě a na odůvodnění žalobou napadeného rozhodnutí. Dále uvedla, že pobyt ve vazební věznici nelze považovat za skutečnost nezávislou na vůli cizince, která by

Shodu s prvopisem potvrzuje G. Z.

znemožňovala podat žádost o prodloužení pobytu. V daném případě pobyt žalobce skončil uplynutím času. Vzhledem ke skutečnosti, že v jeho případě se jednalo o žádost o prodloužení pobytu, nebylo již nutné podávat žádost osobně a žalobce mohl žádost podat např. prostřednictvím pošty, což režim vazební věznice umožňuje, případně prostřednictvím zvoleného právního zástupce.

Posouzení věci soudem

15. Napadené rozhodnutí soud přezkoumal podle části třetí hlavy druhé prvního dílu s. ř. s., který vychází z dispoziční zásady vyjádřené v § 71 odst. 1 písm. c), písm. d), odst. 2 věte druhé a třetí a v § 75 odst. 2 věte první s. ř. s. Z ní vyplývá, že soud přezkoumává rozhodnutí správního orgánu pouze v rozsahu, který žalobce uplatnil v žalobě nebo během lhůty třiceti dnů ode dne doručení napadeného rozhodnutí, jak stanoví § 172 odst. 1 věty první zákona o pobytu cizinců. Povinností žalobce je proto tvrdit, že správní rozhodnutí nebo jeho část odporuje konkrétnímu zákonnému ustanovení, a toto tvrzení odůvodnit. Bez návrhu žalobce pak musí soud podle § 76 odst. 2 s. ř. s. přihlídnout toliko k takovým vadám napadeného rozhodnutí, k nimž je nutno přihlížet bez návrhu nebo které vyvolávají jeho nicotnost. Takové nedostatky však nebyly v projednávané věci zjištěny.
16. Na tomto místě soud předesílá, že po přezkoumání skutkového a právního stavu a po uskutečněném jednání dospěl k závěru, že žaloba není důvodná.
17. Soud se nejprve zabýval námitkou nepřezkoumatelnosti žalobou napadeného rozhodnutí. Dle ustanovení § 68 odst. 3 správního řádu *se v odůvodnění uvedou důvody výroku nebo výroků rozhodnutí, podklady pro jeho vydání, úvahy, kterými se správní orgán řídil při jejich hodnocení a při výkladu právních předpisů, a informace o tom, jak se správní orgán vypořádal s návrhy a námitkami účastníků a s jejich vyjádřením k podkladům rozhodnutí.* Soud konstatuje, že ze žalobou napadeného rozhodnutí je zřejmé, že žalovaný a správní orgán I. stupně dospěli k závěru, že došlo k naplnění dikce zákona o pobytu cizinců, v tom směru, že se řízení o žádosti žalobce zastaví, pokud ji cizinec podal v době, kdy již oprávněním k pobytu nedisponoval. Žalobci byl povolen dlouhodobý pobyt na území České republiky od 10. 6. 2012 do 9. 6. 2014. Žalobce podal žádost o prodloužení platnosti povolení k dlouhodobému pobytu až dne 4. 7. 2016, ačkoliv tak měl dle žalovaného učinit nejdříve 120 dnů před uplynutím platnosti, posledním dnem lhůty pak byl den 9. 6. 2014. Tento právní názor žalovaného považuje soud za dostatečně zřejmý a jasný a skutečnosti, o které se správní orgány opírají, mají svůj odraz ve správním spise.
18. K namítanému nedostatečnému odůvodnění závěru žalovaného, že žalobce neprokázal důvody na vůli cizince nezávislé opravňující podat žádost po lhůtě, soud uvádí, že žalovaný se tímto problémem podrobně zabýval na stranách 3 - 5 žalobou napadeného rozhodnutí, kde uvedl, že omezení svobody žalobce v podobě výkonu vazby nebylo důvodem subsumovatelným pod § 47 odst. 3 zákona o pobytu cizinců, když mohl a měl podat žádost prostřednictvím poštovní služby, což bylo možné, i kdyby se ve vazbě nacházel bez finančních prostředků. Pod právě zmíněné ustanovení nelze dle žalovaného, v souladu se zásadou neznalost zákona neomlouvá, subsumovat ani tvrzení žalobce, že o možnosti podat žádost o prodloužení platnosti povolení k trvalému pobytu nevěděl. Tvrzení žalobce, že ve vazbě nedisponoval tiskopisem žádosti nebo náležitostmi žádosti, označil Shodu s prvopisem potvrzuje G. Z.

žalovaný za irelevantní, když žádost mohl podat i bez těchto eventualit. Za důvod na vůli žalobce nezávislý nepovažoval žalovaný ani tvrzení, že žalobce nemohl žádost vyplnit kvůli jazykové bariéře, když šlo o dlouhodobě trvající stav, nesouvisející s jeho vzetím do vazby. Rovněž se žalovaný vypořádal s poukazem správního orgánu I. stupně na možnost využít k podání žádosti zmocněného zástupce ve smyslu ustanovení § 33 odst. 1 správního řádu, když jej označil za patřičný. Žalovaný se zabýval i odvolací námitkou, že žalobce podal žádost v zákonné lhůtě 5 pracovních dnů ode dne propuštění z vazby, a konstatoval, že není relevantní, neboť rozhodnutí žalovaného bylo vydáno proto, že žalobce podal žádost v době, kdy k tomu nebyl oprávněn, resp. neprokázal, že by mu ve včasném podání žádosti zabránily důvody na jeho vůli nezávislé. Z toho lze učinit závěr, že se žalovaný důvody na vůli cizince nezávislými zabýval a řádně své závěry odůvodnil. Soud tedy konstatuje, že námitka nepřezkoumatelnosti rozhodnutí žalovaného je nedůvodná.

19. Dále soud hodnotil klíčovou námitku žalobce, zda výkon vazby je ve smyslu § 47 odst. 3 zákona o pobytu cizinců důvodem na vůli cizince nezávislým, který mu bránil ve včasném podání žádosti. Mezi účastníky přitom není sporné, že žalobce měl povolen dlouhodobý pobyt za účelem podnikání – osoba samostatně výdělečně činná s platností od 10. 6. 2012 do 9. 6. 2014. Účastníci se shodují rovněž v tom, že žalobce podal žádost o prodloužení daného povolení dne 4. 7. 2016.
20. Podle § 47 odst. 1 zákona o pobytu cizinců přitom platí, že *žádost o vydání povolení k dlouhodobému pobytu nebo o prodloužení doby jeho platnosti je cizinec povinen podat nejpozději před uplynutím platnosti víza k pobytu nad 90 dnů nebo platnosti povolení k dlouhodobému pobytu, nejdříve však 120 dnů před uplynutím jeho platnosti. Žádost o prodloužení platnosti zaměstnanecké karty je cizinec povinen podat nejdříve 120 a nejpozději 30 dnů před uplynutím její platnosti.* Z uvedeného je zřejmé, že žalobce měl ve smyslu § 47 odst. 1 zákona o pobytu cizinců povinnost podat svou žádost o prodloužení dlouhodobého pobytu v rozmezí od 9. 2. 2014 do 9. 6. 2014. Pokud tedy svou žádost podal dne 4. 7. 2016, učinil tak v době, kdy k tomu podle zákona o pobytu cizinců nebyl oprávněn. Tento fakt však žalobce nijak nezpochyboval. Žalobce je totiž přesvědčen o tom, že včasnému podání žádosti mu bránil výkon vazby, který v jeho případě trval od 13. 5. 2014 do 28. 6. 2016.
21. Podle § 47 odst. 3 zákona o pobytu cizinců, *zabránil-li včasnému podání žádosti podle odstavce 1 nebo 2 nebo odstavce 6 písm. b) důvody na vůli cizince nezávislé, je cizinec oprávněn tuto žádost podat do 5 pracovních dnů po zániku těchto důvodů. V odůvodněných případech může cizinec žádost podat i dříve, než je uvedeno v odstavci 1. Důvody pro pozdější podání žádosti podle věty první a pro dřívější podání žádosti podle věty druhé je cizinec povinen ministerstvu sdělit nejpozději při podání žádosti a na jeho výzvu tyto důvody prokázat.*
22. Z § 47 odst. 3 zákona o pobytu cizinců tedy vyplývá, že pokud není žádost podána ve lhůtě podle § 47 odst. 1 věty první téhož zákona, je lhůta zachována pouze při kumulativním splnění těchto podmínek: 1) existují důvody nezávislé na vůli cizince, 2) tyto důvody cizinci zabránily v podání žádosti ve lhůtě, 3) cizinec žádost podal do 5 pracovních dnů po zániku těchto důvodů a 4) nejpozději s podáním žádosti tyto důvody Ministerstvu vnitra sdělil a na jeho výzvu je případně prokázal (srov. např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 3. 5. 2017, sp. zn. 6 Azs 286/2016, všechna rozhodnutí Shodu s prvopisem potvrzuje G. Z.

Nejvyššího správního soudu v tomto rozsudku uvedená jsou dostupná na www.nssoud.cz).

23. Důvody na vůli cizince nezávislé, které brání včasnému podání žádosti, představují neurčitý právní pojem, jímž se judikatura Nejvyššího správního soudu již několikrát zabývala. V rozsudku ze dne 27. 6. 2014, sp. zn. 4 Azs 62/2014, Nejvyšší správní soud uvedl, že nemoc cizince, respektive dočasná pracovní neschopnost z důvodu nemoci, může představovat důvod nezávislý na vůli cizince, který mu brání podat žádost o prodloužení povolení k pobytu v řádné lhůtě (obdobně srov. též rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 27. 1. 2016, sp. zn. 1 Azs 295/2015). Za takový důvod lze za specifické situace považovat i nemoc manžela cizinky, která je fakticky závislá na svém manželovi (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 12. 1. 2012, sp. zn. 7 As 142/2011). Naopak za takovou překážku nelze považovat vydání pobytového štítku s nesprávně vyznačenou dobou platnosti (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 25. 2. 2016, sp. zn. 9 Azs 305/2015), pravděpodobné odcizení cizincova cestovního dokladu s vyznačeným vízovým štítkem (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 3. 5. 2017, sp. zn. 6 Azs 286/2016), ani nesprávné povědomí cizince o tom, že žádost lze podat, aniž by byla kompletní (rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 16. 8. 2016, sp. zn. 1 Azs 108/2016). Soud je ve shodě se správními orgány přesvědčen o tom, že v posuzované věci není splněna druhá výše uvedená podmínka.
24. Soud se ztotožnil s argumentací správních orgánů, že žalobce mohl svou žádost o prodloužení svého pobytového oprávnění zaslat správnímu orgánu I. stupně, popřípadě že tak mohl učinit prostřednictvím zástupce, kterého si k vyřízení jeho žádosti zvolí. Tuto možnost připustil Nejvyšší správní soud např. v rozsudku ze dne 31. 7. 2013, sp. zn. 6 As 62/2013, popř. i Městský soud v Praze v rozsudku ze dne 28. 7. 2015, sp. zn. 8 A 193/2014. I pokud by žalobce neměl přístup ke všem podkladům potřebným k řádnému podání žádosti o prodloužení dlouhodobého pobytu, je třeba zdůraznit, že žádost mohl podat nekompletní nebo dokonce blanketní. I v případě neúplně, avšak včasné podané žádosti by totiž bylo řízení o žádosti zahájeno. Tímto postupem by tak žalobce zabránil tomu, aby svou žádost o prodloužení dlouhodobého pobytu uplatnil po uplynutí lhůty pro její podání.
25. K argumentaci žalobce, že ve vazbě neměl možnost podat žádost o prodloužení povolení k pobytu, ani fakticky to nebylo v jeho možnostech, když byl odříznut od světa, těžko se orientoval ve svízelné situaci, nutno poznamenat následující: Podle § 40 odst. 1 vyhlášky Ministerstva spravedlnosti č. 109/1994 Sb., kterou se vydává řád výkonu vazby, (dále jen „řád výkonu vazby“) *může obviněný přijímat a odesílat korespondenci pouze písemnou formou prostřednictvím držitele poštovní licence. Dle odst. 2 téhož ustanovení je kontrolu korespondence u obviněného ve vazbě z důvodů uvedených v § 67 písm. a) nebo c) trestního řádu oprávněn provádět, s výjimkou korespondence obviněného s obhájcem, advokátem, který obviněného zastupuje v jiné věci, a orgány uvedenými v § 13 odst. 3 zákona a v § 62 a 71 zaměstnanec Vězeňské služby pověřený ředitelem věznice. Kontrola zahrnuje i ověření, zda korespondence neobsahuje věci, které nesmějí být na cele, nebo věci, jejichž odeslání by mohlo zmařit účel vazby. Při kontrole je třeba dbát na zachovávaní tajemství zpráv obsažených v kontrolované korespondenci, s výjimkou případů uvedených v § 13 odst. 2 zákona. Podle § 13 odst. 3 zákona č. 293/1993 Sb., o výkonu vazby, kontrola korespondence je nepřípustná mezi obviněným a jeho obhájcem, mezi obviněným a advokátem, který obviněného zastupuje v jiné* Shodu s prvopisem potvrzuje G. Z.

věci, mezi obviněným a státními orgány České republiky nebo diplomatickou misí anebo konzulárním úřadem cizího státu anebo mezi obviněným a mezinárodní organizací, která je podle mezinárodní úmluvy, již je Česká republika vázána, příslušná k projednávání podnětů týkajících se ochrany lidských práv. Tato korespondence se adresátu odesílá a obviněnému doručuje neprodleně a, nemá-li obviněný finanční prostředky, na náklady věznice. Žalobci tak během výkonu vazby nic (ani nedostatek finančních prostředků) nebránilo v tom, aby žádost o prodloužení dlouhodobého pobytu zaslal písemně na adresu Ministerstva vnitra, neboť tento způsob podání žádosti zákon o pobytu cizinců umožňuje (z ustanovení § 169 odst. 16 zákona o pobytu cizinců nevyplývá povinnost cizince podat žádost o prodloužení dlouhodobého pobytu osobně). Ani pokud si žalobce nepamatoval (což ani netvrdil) dobu platnosti dlouhodobého pobytu mu nic nebránilo, aby si tuto skutečnost prostřednictvím žádosti adresované Ministerstvu vnitra ověřil, nebo mohl požádat ředitele věznice či pověřeného zaměstnance o nahlédnutí do průkazu o povolení k pobytu uloženého v úschově vězeňské služby, případně žádat, aby mu informace z průkazu byla pověřeným zaměstnancem věznice na základě jeho souhlasu zjištěna. Nemůže obstát ani tvrzení žalobce, že lhůta pro podání žádosti uplynula krátce po jeho vzetí do vazby, neboť bylo pouze na žalobci mít povědomí o konci platnosti povolení k pobytu a v adekvátním časovém předstihu před uplynutím lhůty začít záležitost vyřizovat, navíc tuto žádost mohl uplatnit kterýkoli den ve lhůtě 120 dnů před koncem platnosti jeho povolení k dlouhodobému pobytu. Soud tedy námitkám žalobce, že důvodem naplňujícím požadavky § 47 odst. 3 zákona o pobytu cizinců citovaného ustanovení zákona o pobytu cizinců je i důvod výkonu vazby, nepřisvědčil.

26. Taktéž se soud zabýval žalobní námitkou, že správní orgán I. stupně měl o nevyhovění žádosti žalobce o prominutí zmeškání lhůty rozhodnout ve formě usnesení, proti němuž byl přípustný opravný prostředek. Podle § 47 odst. 3 zákona o pobytu cizinců platí, že *zabrání-li včasnému podání žádosti podle odstavce 1 nebo 2 nebo odstavce 6 písm. b) důvody na vůli cizince nezávislé, je cizinec oprávněn tuto žádost podat do 5 pracovních dnů po zániku těchto důvodů. V odůvodněných případech může cizinec žádost podat i dříve, než je uvedeno v odstavci 1. Důvody pro pozdější podání žádosti podle věty první a pro dřívější podání žádosti podle věty druhé je cizinec povinen ministerstvu sdělit nejpozději při podání žádosti a na jeho výzvu tyto důvody prokázat. Dle § 41 odst. 1 správního řádu se navrácením v předešlý stav rozumí prominutí zmeškání úkonu, který je třeba provést nejpozději při ústním jednání nebo v určité lhůtě, nebo povolení zpětvzetí nebo změny obsahu podání, kterou by jinak nebylo možno učinit. Podle odstavce 2 téhož ustanovení požádat o prominutí zmeškání úkonu účastník může do 15 dnů ode dne, kdy pominula překážka, která podateli bránila úkon učinit. S požádáním je třeba spojit zmeškaný úkon, jinak se jím správní orgán nezabývá. Zmeškání úkonu nelze prominout, jestliže ode dne, kdy měl být úkon učiněn, uplynul jeden rok. Odstavce 4 a 5 jmenovaného ustanovení stanoví pozitivní i negativní podmínky prominutí zmeškání úkonu. Podle § 41 odst. 6 správního řádu o prominutí zmeškání úkonu rozhoduje usnesením správní orgán, který v době požádání o prominutí zmeškání úkonu vede řízení. V případě, že správní orgán promine zmeškaný úkon, doplní řízení ve smyslu úkonu, jehož zmeškání bylo prominuto. Dle odstavce 7 téhož ustanovení usnesení, kterým správní orgán zmeškání úkonu nepromine, se oznamuje pouze podateli.*
27. Městský soud v Praze ve svém rozsudku ze dne 7. 3. 2012, sp. zn. 5 Ca 268/2008, k této otázce uvedl: „žalobkyně v této věci nemůže využít možnosti navrácení v předešlý stav ve

Shodu s prvopisem potvrzuje G. Z.

smyslu úpravy obsažené v § 41 odst. 1 a 2 správního řádu. Tento institut je při rozhodování o žádostech cizinců o povolení k dlouhodobému pobytu vyloučen, a to vzhledem k existenci speciální úpravy obsažené v § 47 odst. 1 věty druhé zákona č. 326/1999 Sb., která stanoví, z jakých důvodů je cizinec oprávněn podat žádost i po uplynutí zákonné lhůty a že je tak povinen učinit v náhradní lhůtě tří pracovních dnů po zániku důvodů, které mu v podání žádosti bránily. V souladu se zásadou *lex specialis derogat legi generali* se tedy cizinci v případě zmeškání lhůty k podání žádosti o povolení k dlouhodobému pobytu nemohou dovolávat navrácení v předešlý stav žádosti o prominutí zmeškání úkonu podle § 41 odst. 2 správního řádu, a to ve lhůtě tam stanovené (15 dnů ode dne, kdy pominula překážka, která podateli bránila úkon učinit), ale mohou postupovat pouze podle úpravy obsažené v § 47 odst. 1 věty druhé zákona č. 326/1999 Sb. Z téhož důvodu také správní orgán I. stupně nebyl povinen samostatným výrokem rozhodovat o žádosti žalobkyně o prominutí zmeškání lhůty podané podle § 41 odst. 2 správního řádu. Jeho povinností bylo zvážit, zda je žalobkyně oprávněna žádost podat, a to z hlediska lhůt upravených v § 47 odst. 1 zákona č. 326/1999 Sb. Při tomto posouzení se správní orgán nutně musel zabývat též relevancí důvodů, které žalobkyni údajně zabránily podat žádost včas. Dospěl-li správní orgán k závěru, že žalobkyně podala předmětnou žádost v době, kdy k tomu nebyla oprávněna, bylo jeho povinností postupovat podle § 169 odst. 7 písm. d) zákona č. 326/1999 Sb., tj. usnesením řízení zastavit a v odůvodnění rozhodnutí pak uvést, na základě jakých úvah k tomuto závěru dospěl. (...)“. Z uvedeného plyne, že právní úprava obsažená v ustanovení § 41 odst. 6 správního řádu je úpravou obecnou ve vztahu k úpravě speciální v ustanovení § 47 zákona o pobytu cizinců. Žádost o prominutí zmeškání úkonu se tedy v takovém případě posuzuje podle ustanovení § 47 odst. 3 zákona o pobytu cizinců. Správní orgán I. stupně tak nepochybil, když své závěry týkající se žádosti o prominutí zmeškání lhůty odůvodnil až v prvostupňovém rozhodnutí o zastavení řízení (viz strana 2 rozhodnutí), tj. posuzoval ji podle ustanovení § 47 odst. 3 zákona o pobytu cizinců, a nikoli podle ustanovení § 41 odst. 6 správního řádu, tedy že o žádosti nerozhodoval samostatným usnesením. Tuto žalobní námitku tak neshledal soud důvodnou.

28. Dále soud hodnotil námitku nezákonnosti rozhodnutí správního orgánu I. stupně, který žalobce v rozporu s § 36 odst. 3 správního řádu neseznámil s podklady pro vydání rozhodnutí a neumožnil mu se k těmto vyjádřit, neboť ačkoliv bylo rozhodnuto o zastavení řízení, tj. procesním rozhodnutím, jde de facto o rozhodnutí meritorní. Krajský soud v Plzni ve svém rozsudku ze dne 8. 11. 2016, sp. zn. 57 A 127/2015, k výkladu § 36 odst. 3 správního řádu uvedl: „Zastavení řízení z důvodu, že cizinec podal žádost po uplynutí zákonem stanovené lhůty, není vyslovením právního názoru správního orgánu k meritu posuzované žádosti. Jde o procesní důsledek zmeškání zákonem stanovené lhůty k podání příslušné žádosti. Je tak nutno dospět k závěru, že usnesení o zastavení řízení podle § 169 odst. 8 písm. d) ZPC „nezakládá, nemění ani neruší práva nebo povinnosti a ani nemá povahu deklaratorního rozhodnutí“, proto „není rozhodnutím ve věci“. Správní orgány obou stupňů nebyly proto povinny seznámit žalobkyni ve smyslu § 36 odst. 3 správního řádu s podklady pro rozhodnutí před vydáním usnesení o zastavení řízení podle § 169 odst. 8 písm. d) ZPC. Tato žalobní námitka tak není důvodná.“ Soud ve shodě se žalovaným konstatuje, že správní orgán I. stupně neměl povinnost seznamovat žalobce s podklady pro vydání rozhodnutí podle § 36 odst. 3 správního řádu, když zmíněné ustanovení se použije na meritorní rozhodnutí, zatímco v projednávaném případě se jednalo o rozhodnutí o zastavení řízení podle § 169 odst. 8 písm. d) zákona o pobytu cizinců, tedy o rozhodnutí

Shodu s prvopisem potvrzuje G. Z.

procesní. Nelze ani zcela odhlédnout od skutečnosti, že žalobce toto neučinil součástí svých odvolacích námitek. Námitka tak nebyla shledána důvodnou.

29. Soud se nemohl ztotožnit ani s poslední žalobní námitkou, neboť žalobce nesprávně zaměňuje náležitosti meritorního a procesního rozhodnutí. Rozhodnutí o zastavení správního řízení podle § 169 odst. 8 písm. d) zákona o pobytu cizinců je rozhodnutím procesním, jímž správní orgán nerozhoduje o věci samé. V případě procesního skončení věci zákon správnímu orgánu neukládá, aby se zabýval otázkou přiměřenosti dopadu rozhodnutí do soukromého a rodinného života podle § 174a zákona o pobytu cizinců.
30. K uvedené problematice se již opakovaně vyjádřil Nejvyšší správní soud, a to např. v rozsudku ze dne 23. 3. 2017, sp. zn. 10 Azs 249/2016, kde uvedl, že: „[p]ovinnost posoudit přiměřenost dopadu rozhodnutí do soukromého a rodinného života cizince nelze vztahovat na všechna rozhodnutí podle zákona o pobytu cizinců, jak se nesprávně domnívá stěžovatel (srov. rozsudky NSS ze dne 4. 1. 2017, č. j. 9 Azs 288/2016 – 30, bod 23, a ze dne 18. 11. 2015, č. j. 6 Azs 226/2015 – 27, bod 11). Správní orgán má naopak posuzovat přiměřenost jen těch rozhodnutí, u nichž to zákon o pobytu cizinců výslovně stanoví (např. dle § 19 odst. 1, § 37 odst. 2, § 46a odst. 2 zákona o pobytu cizinců a dalších). Zákon o pobytu cizinců v § 174a obsahuje demonstrativní výčet kritérií, ke kterým správní orgány přihlídnou při posuzování přiměřenosti.“ Konkrétně ke vztahu zastavení správního řízení podle § 169 odst. 8 písm. d) zákona o pobytu cizinců pak Nejvyšší správní soud nejen v rozsudku ze dne 21. 2. 2018, sp. zn. 4 Azs 229/2017, judikoval, že „[u]stanovení § 169 odst. 8 písm. d) zákona o pobytu cizinců, na základě něhož bylo řízení zastaveno, přitom správním orgánům povinnost posuzovat přiměřenost dopadů do rodinného a soukromého života cizince neukládá. Jelikož o stěžovatelčině žádosti nebylo meritorně rozhodováno, neměly správní orgány povinnost se otázkou přiměřenosti dopadů rozhodnutí o zastavení řízení do soukromého a rodinného života stěžovatelky zabývat (srov. např. rozsudek Nejvyššího správního soudu 16. 8. 2016, č. j. 1 Azs 108/2016 – 41).“ Správní orgány obou stupňů tedy nepochybily, pokud neposoudily dopady rozhodnutí do soukromého a rodinného života žalobce podle § 174a zákona o pobytu cizinců (srov. taktéž rozhodnutí Nejvyššího správního soudu ze dne 14. 2. 2018, sp. zn. 10 Azs 350/2017, a ze dne 23. 3. 2017, sp. zn. 10 Azs 249/2016). „Jednoduše řečeno, pokud nejsou splněny podmínky pro věcné projednání žádosti, nelze obecně vyžadovat, aby byla v čistě procesní rovině zkoumána přiměřenost dopadů takového rozhodnutí (§ 174a zákona o pobytu cizinců). Cizincům je dáno dobrodiní v podobě možnosti podat žádost po dobu 5 pracovních dnů po odpadnutí překážky na vůli cizince nezávislé, která mu žádost bránila včas podat. I proto není namístě poskytovat další mimořádnou výhodu v podobě zkoumání přiměřenosti dopadů rozhodnutí. Bez výslovného příkazu zákonodárce, aby i u tohoto typu procesního rozhodnutí byla zkoumána přiměřenost, nelze po správním orgánu požadovat, aby tak učinil“ (viz rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 14. 2. 2018, sp. zn. 10 Azs 350/2017). Ani tato žalobní námitka tak není důvodná.
31. K obecným tvrzením žalobce o porušení ustanovení § 68 odst. 3, § 89 odst. 2, § 3, resp. § 2 odst. 3, 4 správního řádu soud konstatuje, že se nejedná o řádně uplatněné žalobní body, ze kterých by bylo patrné, z jakých skutkových a právních důvodů považuje žalobce napadené rozhodnutí za nezákonné, a soud tak nebyl povinen se těmito zcela nekonkrétními námitkami zabývat (k tomu viz z judikatury Nejvyššího správního soudu zejména rozsudek rozšířeného senátu ze dne 24. 8. 2010, sp. zn. 4 As 3/2008, či

Shodu s prvopisem potvrzuje G. Z.

rozsudek ze dne 27. 11. 2013, sp. zn. 8 Afs 31/2013).

32. Soud uzavírá, že napadené rozhodnutí bylo vydáno plně v souladu se zákonem, respektuje základní zásady správního řízení, je dostatečně odůvodněno a nelze mu vytýkat nepřiměřenost či přepjatý formalismus. S ohledem na výše uvedené soud vyhodnotil žalobu v mezích uplatněných žalobních bodů jako zcela nedůvodnou, a proto ji podle § 78 odst. 7 s. ř. s. zamítl.
33. O náhradě nákladů řízení rozhodl soud podle § 60 odst. 1 věty první s. ř. s. Žalobce neměl ve věci úspěch a žalovanému náklady řízení nad rámec jeho úřední činnosti nevznikly, ani jejich náhradu nepožadoval, a proto soud vyslovil, že žádný z účastníků nemá na náhradu nákladů řízení právo.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat **kasační stížnost** ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, sídlem Moravské náměstí 611/6, 657 40 Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty

na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejblíže následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti **musí** být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

Ústí nad Labem 4. prosince 2019

Mgr. Václav Trajer, v. r.
předseda senátu

Shodu s prvopisem potvrzuje G. Z.